

Beleid bij ongewenst gedrag van leerlingen

1. Inleiding

De Rietkraag wil een veilige en prettige school zijn voor alle leerlingen, ouders en leerkrachten. Wij vragen ouders om ons, leerlingen en leerkrachten, te helpen om dit ook waar te maken.

Onze doelen hierbij zijn:

- De Rietkraag biedt een vertrouwde en veilige omgeving
- We gaan respectvol om met kinderen en volwassenen
- Kinderen leren omgaan met zichzelf, de ander en de omgeving
- Er is open communicatie met ouders

2. Doel van dit beleid

- Eenduidigheid in de aanpak van ongewenst gedrag en eenduidigheid in het handelen van leerkrachten bij constatering van ongewenst gedrag.
- Leerkrachten en directie een toereikend middel bieden om adequaat te kunnen reageren op ongewenst gedrag.
- Duidelijkheid bieden aan leerlingen en ouders.
- Ouders in een vroeg stadium vragen om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het gedrag van hun kind op school.
- Tijdig signaleren van gedrags- en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen.
- Het structureel verminderen van ongewenst gedrag in de school, door het volgen van een duidelijke lijn.

3. Kanjertraining.

Alle leerkrachten van onze school hebben deelgenomen aan de kanjertraining en zijn daardoor bevoegd om gebruik te maken van de kanjeraanpak. Elke 2 jaar volgt het team bijscholing. Alle nieuwe leerkrachten zullen een training moeten volgen. Het team onderschrijft en hanteert de doelstellingen van de kanjertraining.

Kerdoelen van de kanjertraining:

- pestproblemen worden opgelost
- leerlingen durven zichzelf te zijn
- leerlingen voelen zich veilig
- leerlingen voelen zich bij elkaar betrokken
- leerlingen kunnen hun gevoelens verwoorden
- leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen
- de leerkracht wordt gerespecteerd (ook onderwijsassistenten, hulpouders, stagiaires etc.)

Basisregels van de kanjertraining

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand is zielig

Aan het begin van het schooljaar worden de regels en klassenregels met de leerlingen besproken door de groepsleerkracht. De ouders worden via de schoolgids en de informatie avond op de hoogte gebracht.

Elke week wordt er een les uit de kanjertraining gedaan in de groep en staan er één of meerdere regels centraal.

Helaas zijn het bespreken en herijken van afspraken niet voldoende. Regelmatig worden we geconfronteerd met ongewenst gedrag van leerlingen. Vooral in de midden- en bovenbouw uit zich dit soms in het geven van brutale antwoorden, het gebruik van grove taal, niet gehoorzamen, pesten van andere leerlingen, geen respect tonen voor de anderen.

De leerkrachten, maar ook de leerlingen, onderwijsassistenten en de directie hebben behoefte aan een eenduidige aanpak binnen de school.

4. Stappenplan in het geval van ongewenst gedrag.

Stap 1: Standaardprocedure

- Bij ongewenst gedrag (pesten, grof taalgebruik, ongehoorzaamheid, agressief gedrag) wordt het kind door de leerkracht gewaarschuwd. Er is sprake van een (verbale) correctie.
- Bij herhaling binnen korte tijd volgt een sanctie. Het kind moet weten waarom deze sanctie gegeven wordt, welk gedrag wordt afgekeurd. Deze sanctie staat in verhouding tot de "overtreding". Bijvoorbeeld:
  - een kortdurende time-out op een andere plaats in de klas
  - een kortdurende time-out op de gang. (maximaal 5 minuten)
  - een pauze binnen blijven
  - kortdurend in een andere groep geplaatst worden
  - een korte schrijfpdracht (over de overtreding)
  - na schooltijd blijven; dit betekent dat er een gesprek plaatsvindt van de leerkracht met het kind. Hierbij is het altijd goed als de leerkracht zegt dat de kritiek het *gedrag* betreft en niet *het kind*. Dit om te voorkomen dat het kind het gevoel krijgt dat de leerkracht een hekel aan hem/haar heeft. De leerkracht gebruikt hiervoor de aanpak zoals deze in de kanjertraining is beschreven. (Indien nablijven langer duurt dan 15 minuten belt de leerkracht even naar huis om dit te melden)
De leerkracht probeert in het gesprek ook te onderzoeken waarom het kind zich zo gedraagt.
- Wanneer kinderen binnen 2 weken meerdere keren tegen een sanctie oplopen, volgt er een gesprek met ouder(s), kind en leerkracht om over het gedrag te spreken. De leerkracht maakt melding van het gedrag en maakt zijn/haar zorgen om dit gedrag kenbaar. Tevens wordt afgesproken hoe voorkomen kan worden om in stap 2 van deze procedure te geraken. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. De ouders tekenen dit verslag.
- Wanneer dit resulteert in een positieve gedragsverandering, blijft de leerling in stap 1. Wanneer het gedrag niet positief verandert of wanneer een kind na verloop van tijd toch weer terugvalt in het foute gedrag volgt stap 2.

Stap 2: Vervolgprocedure

- De leerkracht neemt contact op met de ouders om over het gedrag van hun kind te praten. De ouders wordt nadrukkelijker gevraagd om mee te werken aan een oplossing.
- Van dit gesprek en de afspraken wordt een verslag gemaakt. De ouders tekenen dit verslag. De leerkracht hanteert bij dit gesprek de aanpak vanuit de kanjertraining. Wanneer er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid, wordt afgesproken wanneer er een vervolgesprek/evaluatiegesprek plaats zal vinden.
- Het verslag wordt gearchiveerd in het leerling-dossier. De afspraken worden omgezet in een aanpak of handelingsplan. Op het afgesproken evaluatiemoment (datum wordt vastgelegd in aanpak of handelingsplan) spreken de ouders en de leerkracht over hun bevindingen.
- Bij *verbetering* van het gedrag wordt afgesproken de leerling te blijven volgen. Indien nodig, bij terugval in het probleemgedrag, worden de ouders opnieuw benaderd voor een gesprek.

Stap 3:

- Indien het negatieve gedrag aanhoudt, meldt de leerkracht dit aan de intern begeleider en aan de directie. Het doel hiervan is om te komen tot een nadere analyse van de oorzaak van het probleem. Vervolgens worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Dit gebeurt door de leerkracht. Een directielid is bij dit gesprek aanwezig. In het gesprek worden de zorgen t.a.v. het ongewenste gedrag besproken en wordt geprobeerd om tot gezamenlijke afspraken te komen.
- Er wordt nadrukkelijk bekeken of er interne of externe hulp kan worden ingeschakeld, daarbij valt te denken aan observaties door I.B.-er, schoolbegeleidingsdienst, schoolarts, GGD of schoolmaatschappelijk werk. Ook van dit gesprek, waarbij ook de ouders zijn betrokken, wordt verslag gemaakt.
- Het verslag wordt gearchiveerd in het leerling-dossier.
- Bij gedeelde verantwoordelijkheid wordt er een handelingsplan opgesteld en een evaluatiemoment afgesproken.
- Op het afgesproken evaluatiemoment spreken de ouders, de leerkracht en de directie over hun bevindingen.
- Bij *verbetering* van het gedrag wordt afgesproken de leerling te blijven volgen. Indien nodig worden de ouders opnieuw benaderd voor een gesprek.

Stap 4:

- Wanneer het gedrag niet verbeterd is, ondanks de boven beschreven aanpak, of wanneer er geen sprake is van gedeelde verantwoording, kan de directeur overgaan tot uitvoering van het schorsings- en verwijderingsbeleid. Voorafgaande aan de uitvoering van dit beleid kan overwogen worden de leerling (tijdelijk) in een andere groep of andere school te plaatsen.
- Wanneer er sprake is van schorsing en verwijdering, worden het dossier en de afspraken met de leerplichtambtenaar besproken. Er wordt een overleg gepland tussen ouders, school en de leerplichtambtenaar.

Het stappenplan zoals hierboven is omschreven moet gezien worden als een richtlijn. Een afspraak over hoe we handelen. Belangrijke elementen zijn de overlegmomenten met de ouders en de schriftelijke weerslag van gemaakte afspraken. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de Rietkraag een veilige school wil zijn voor *alle* leerlingen, leerkrachten en ouders. Voorwaarde voor de aanpak is steeds of de aanpak hanteerbaar is voor de leerkracht, ook m.b.t. de andere kinderen in de groep.

De directeur is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken op school. Er kunnen zich situaties voordoen waarbij de directeur afwijkt van het stappenplan. Indien een leerling zich ontoelaatbaar gedraagt, kan dit leiden tot een onmiddellijke time-out of schorsing.

5.Opmerkingen

Er kunnen in de ontwikkeling van kinderen, om wat voor reden dan ook, stoornissen optreden. Het kan een lichamelijke / psychische achtergrond hebben of het kan door traumatische ervaringen in de leefsituatie worden veroorzaakt. ADHD, PDD-nos, hoogbegaafdheid zijn bijvoorbeeld in het kind zelf gelegen factoren die gedragsproblemen (kunnen) veroorzaken.

Maar ook traumatische ervaringen als bijvoorbeeld kindermishandeling, incest, echtscheidingsproblemen e.d. hebben effecten op het gedrag van kinderen. In deze specifieke gevallen is er sprake van een aangepaste vorm van dit beleid, omdat er dan in de meeste gevallen sprake is van onmacht. E.e.a. wordt dan uitgewerkt door de leerkracht in overleg met de Intern Begeleider of directie.

In die situaties waarbij sprake is van onwil m.b.t. de aanpak van ongewenst gedrag rest ons niets anders dan over te gaan tot uitvoering van het beleid m.b.t. schorsing en verwijdering.